

nær, idet en Side vil give 500 for hver Provst, istedetfor at vi have foreslaaet 400, en Ting, der dog i og for sig neppe kunde stille os ad. Vi have ikke havt Noget imod at tilbyde denne Forøgelse for disse 7 Spidser af Geistligheden, og maa antage, at dette Forslag er acceptabelt til alle Sider, jeg tør formode ogsaa for den høitærede Minister. — Vi komme da til Hovedsagen, nemlig Forslaget under Nr. 9 om Landsbypræsternes Lønning. Vi foreslaa dem inddelte i 4 Lønningsklasser. Med Hensyn til Inddelingen i Klasser vilde det jo have været det Naturligste, om Regjeringen ligesom Mourad, da han for en Snes Aar siden fremlagde et lignende Forslag, havde ladet medfølge en Taale, som forud bestemte, hvorledes Inddelingen skulde foregaa, ligesom det nu findes i Loven om Netsbetjentenes Lønning. Saadan et Arbejde foreligger imidlertid ikke, og man kan sige sig selv, at man, selv med al mulig Velvillie fra Ministerens Side, ikke ved privat Initiativ kan foretage det. Jeg siger altsaa, det vilde være naturligt, om Regjeringen havde sørget derved. Der kunde dog maasse — og det er ogsaa sket fra enkelte Sider i Hvertallet — reises Tvivl om, hvorvidt det vilde være rigtigt alligevel at føre ind under Behandling af Lovgivningsmagten dette rent Specielle om, hvorledes de enkelte Embeder af de enkelte Klasser skulde fordeles i de enkelte Stifter, thi man kunde maasse derved komme til at fæste saamange lokale Spørgsmaal ind i Debatten, at det vilde besvære Hovedsagens Forhandling uden egentligt at være til nogen videre Nytte. Skjøndt jeg antager, at Flere af Hvertallet vilde foretrække Tavlerne, er det muligt, at ogsaa andre Medlemmer dog vilde være ligesaa tilbøjelige til at vedtage visse Principer for Fordelingen og da overlade Administrationen selv at foretage denne efter Raadsfærelse med sine underordnede kirkelige Myndigheder og efter den tilstedeværende Trang. Man har ikke fremsat noget bestemt Forslag derom til 2den Behandling, men man har i Betænkningen tilladt sig at formulere et foreløbigt Forslag derom, som jeg tillader mig at henvise til. Det gaar ud paa, at mindst tre Fjerdedele af Embederne i hver Lønningsklasse fordeles paa de enkelte Stifter saavidt muligt i et ligeligt Forhold efter Antallet af Embederne i hvert Stift. De nærmere Bestemmelser herom saavel som om Fordelingen af de øvrige Embeder bestemmes ved kongelig Anordning. Altsaa mindst tre Fjerdedele af hver Lønningsklasse skulde fordeles efter Antallet af Embeder i hvert Stift, saaledes at ethvert Stift i alt Fald faar nogle Embeder af hver Klasse, ogsaa af de højere. Man er gaaet ud fra, at dette er nødvendigt for at imødekomme den Trang, der kan være hos flere Præster til at forblive paa en Egn, blandt en Befolkning, hvor de efter deres Natur og hele Levemaade føle sig

vel hjemme, uden at de skulle være nødt til at drage fra denne Egn hen til andre Egne af pe-kuniære Hensyn. Man har ogsaa ment, at det naturligvis til den anden Side ligesaa vel som for Præsterne ogsaa har sin Betydning for selve Befolkningen paa en saadan Egn, og at det dernæst vil have sin Betydning — en Betydning, der maa tillægges ganske særlig Bægt — at der i enhver Egn, den være nu en større eller mindre Del af et Stift, enkelte eller flere Provstier havs geistlige Mænd i forskellige Aldere, med forskjellig Livserfaring, der ligesom kunne bista hinanden, saaledes at der ikke bliver f. Ex. et Sted luttet ældre eller dog væsentlig ældre og et andet Sted kun yngre Præster. Disse Forhold, som have Betydning for de paagjældende Personer og vist ikke vilde have ringe Betydning for deres Virksomhed, bør iagttages og bør efter vor Mening sættes mere i Spidsen end Spørgsmaalet om, hvor Midlerne komme fra, om Egnens Præstetiende og deslige svarer dertil. Naar man er kjender — og det gjøre jo selv de fleste af dem, der for Regnskabsvæsenets Skyld ville have en Fond —, at disse Midler ere Statsmidler, naar man erkjender det fuldt og loyalt i Principet, er der ingen Tvivl hverken om Berettigelsen eller Rigtigheden af, at man anvender dem i den geistlige Betjenings Diemed over hele Landet, saaledes som det kan være hensigtsmæssigt. Man har imidlertid ikke overset, at det at forlange alle Embederne delte efter Stifterne, paa den Maade kunde indeholde nogen Forurettelse baade mod Personer og mod Egne, og vi have derfor ment, at Fjerdedelen burde overlades til Administrationens Skjøns, idet det er naturligt, at der kan være forholdsvis flere, der kunde ønske sig dragne hen til visse Steder baade af Familie- og andre Hensyn, ligesom ogsaa saadanne Egne, der paa Grund af deres Tienders Bestaaelse komne til at yde en rigeligere Del af Lønningen, kunne, forsaavidt de sætte Pris derpaa, have et vist Krav paa at faae maasse højere Lønninger, end der gives andre Steder. Altsaa, vi tro, at i Grundtrækkene vil vort Forslag tilfredsstille, og om vi ikke ere fuldt enige om den Betragtning, faa i alt Fald enkelte af os nærmest paa den Side, at det maasse for Behandlingen af denne Sag vil være praktisk rigtigt at overlade Administrationen Gjemmesførelsen, naar Principerne holdes. Med Hensyn til Geistlighedens Lønninger har Hvertallet været enig om at afrunde dem opad og gjøre Tillæg til det, vi fra tidligere Tider have foreslaaet. Vi ere i den Henseende blevne veiledede noget af tidligere Udvalgs Betragtninger. Det viste sig saaledes for det sidste Udvalgs Vedkommende, der var nedsat her i Folkethinget, at Udvalget i det Hele, hvis den daværende Kirkeminister vilde være gaaet ind paa Lovens Grundlag, var tilbøjeligt til en ikke